

27x32.84	3/5	עמוד 22	תוספת	18/07/2014	43434981-6
מועצה אזורית חוף אשקלון - 64221					

מיגון בקרטוני הווילות

גם הם נמצאים בדרום הארץ, אבל אי אפשר להשוות את מצבם למצבת האכלוס של כל היישובים האחרים. כן, ואנחנו מתכוונים למפוני גוש קטיף שעדיין מתגוררים בקרטוני הווילות שנבנו עבור בניצן, בין אשדוד לאשקלון, ממש על קו הטילים ההתקפי.

אם כל פעם כאשר יוצא לנו לחלוף בתוואי הזה מאשרוד לאשקלון, נפלטת אנחה מרידה בסגנון של 'איך אפשר להאמין שבמדינה האמורה להיות מתוקנת משאירים כל כך הרבה אנשים במצב עלוב שכזה', הרי שכשמדובר בענייני מיגון ובטחון, האנחה הזו הופכת לפליאה רבת, שלאף אחד מקברניטי ההנהגה אין תשובה עליה.

בעיות המיגון בכל היישובים מחוררות ביותר, מול מצבם הלא-מוגן של תושבי גוש קטיף לשעבר, המתגוררים באתר הקראווילות בניצן. בעוד שבכל יתר היישובים מתלוננים על העדרם של אמצעים כאלה ואחרים, הרי שבתייהם של תושבי ניצן עשויים, כידוע, מחומרים קלילים וחזירים במיוחד, שאינם עמידים גם בפני מברג פשוט... וכשמדובר ביצאי גוש קטיף לשעבר, על כל הטראומות שעברו על ראשם, הדבר חמור בכפלים.

העדרו של מיגון מינימאלי באתר ניצן, בא לידי ביטוי בשלטים המוצבים בפתח היישוב. והאמת, שפיקוד העורף צייד את שוכני האתר באמצעי מיגון כלשהם, אבל מי שמתבונן באמצעים אלה, ושומע מרְכָזי הבטחון ביישוב למה בדיוק הם מיועדים, אינו יכול שלא להשתתף בצערם, ובפחדם, של התושבים.

האמצעים עליהם מדברים בניצן הם המיגוניות העגולות והחלולות האמורות להכיל את התושבים בעת ירי הטילים. או קודם כל צריך להבהיר, שלא מדובר באמצעי מיגון שנבנה לשם מיגון, אלא כ...צינורות ביוב עשויים מבטון. כן, כן, שמעתם טוב, צינורות שהיו מיועדים להזרמת ביוב ושפכים, ממש כן!

לצורך הענין נציין, שצינורות הביוב הללו, גם אם הם עשויים מבטון, הם שונים לחלוטין מהמיגוניות שהוצבו בשדרות ובנתיבות, ובקי-בוצים הסמוכים ליישובים אלה. המיגוניות המקוריות עשויות בצורה של חדר, ואפילו חדר גדול, הן מסוגלות לאכלס אנשים רבים, והכניסה אליהן מתבצעת בצורה נוחה. ואילו 'מיגוניות הביוב' בניצן, אינן כאלה.

האבסורד הבלתי-מובן הוא, שבעוד בכל יתר היישובים גם הבתים הפשוטים עשויים מחומרים קשיחים, המעניקים הגנה כלשהי לשהים בתוכם, בניצן אין כל ערך לבתים עצמם. אחד התושבים לוקח מברג פשוט, ותוקע אותו בקיר ה'בית' שלו, והמברג יוצא מן הצד השני...

מישה מיכאל צורן

המיגוניות המשמשות את אנשי גוש קטיף לשעבר

כמושב כחל אשכול היו אמורים להתחיל את קטיף העגבניות בבוקרו של יום ראשון. אחת ממשימותיו של המשגיח היא לסייר בכל השדה, ולראות שהעגבניות לא נקטפו בשבת! מישוה חשב פעם מה זה נקרא לנסוע בשעה 2-3 בלילה, במשעוליו החשוכים של חבל אשכול, להיכנס אל השדות בלילה, ולבדוק — תחת אש בלתי פוסקת של טילים הנורים גם בשעות אלו — את חלקת העגבניות!?

המשגיח שנסע במוצאי שבת אל החלקה הזו, התקשר לפנות בוקר אל המפקח. 'אני כבר חשבתי לתומי שהוא מתכוון לומר לי שליבו יוצא מרוב פחד, והוא נאלץ ליטוש את משמרתו ולשוב לביתו; כמה התרגשתי שהאיש לא חלם על כך, אלא ביקש ש...אתפלל עליו, שהכל יעבור בשלום, ושיצלה את העבודה ללא פגע, כי הטילים שורקים מעלי כעשרותיהם' —

בעונה זו, מספר לנו גם הרב יהושע רוטנר, מתבצע קטיף השקדים, הממלאים חלק ניכר ממטעיהם של החקלאים בדרום. אבל, מה לעשות, שרוב המטעים הללו ממוקמים בקטע הכי מסוכן, דהיינו ממש סמוך לגדר המערכת... אנשי המחלקה למצוות התלויות בארץ של הבר"ץ צריכים לעבור מעץ לעץ, כדי לבדוק את ענייני הערלה, והם ערשים זאת ממש תחת אש! המשגיחים צריכים להחליט, אחת מן השתיים: או שהם אינם מותירים על שום פרט בהשגחה הקפדנית, או שבשנה זו לא יגיעו השקדים לפיותיהם של עמך בית ישראל, אומר הרב רוטמן. והם בחרו בכרייה הראשונה, שבהחלט לא מובנת מאליה. שכן, הפעילות בענף השקדים היא מסועפת מאוד, ומצריכה עיין ודקדוק רב בשטח.

עונת השקדים וה'פיצוח'

המטעים מתפרסים על שטחי ענק, ואתה צריך לוודא שהקוטפים נכנסים רק לשטח המוכשר של הבר"ץ. צורת הקטיף והטיפול בשקדים נעשית באופן ייחודי, שאף פרי לא זוכה לה. השקים מנוערים מן העץ, כשהם כמזב בשלות, אלא שבניגוד לכל הפירות האחרים משאירים אותם במטע במשך שבוע שלם, כדי לייבשם בחום השמש. ובמשך כל השבוע, צריכים להשגיח עליהם, ולא להסיר עין... וכל זאת, תחת אש כבדה.

העברתם של השקדים למפעלי הפיצוח, שם מפצחים את ה'שומר' (הקליפה העבה-הירוקה של הפרי), מצריכה שמירה והשגחה נוספת, ומעקב של מטר אחרי מטר. כאן צריך לסגור את המחסן בו אוחסנו השקדים, שם יש לסגור את השקים עם שרשראות, מנעולים ואזיקונים, וכל הפעולות הללו מחייבות את ה'פעלת כל הראש'. אם המשגיח אינו מיושב בדעתו, יקשה עליו למלא את תפקידו נאמנה.

כך גם קורה בפירות הקיץ כמו הענבים, כשרבים מהכרמים מצויים ב'שטחי האש' הכבדים ביותר. בשווקים, אומר הרב רוטמן, ניכר עיכוב-מה בהגעת הסחורות, אבל ברור שזה לא בגללנו, אלא בשל התנהלותה של מערכת השיווק במפעלים בכללותה, המתבצעת בכבודות, ולו בשל הסמיטריילרים עם הטנקים הנעים בכבישי הנגב.

הצבא בהיתר גורף

'כיצד נעצם אתם מתיריים למשגיחים לעבוד ליד הגדר, וכי אין ברב פכנה של ממש?' — שאלנו.

הרב רוטנר: המבצע הצבאי הנוכחי שונה בכמה דברים מקודמו שנוערך לפני כשנה ומחצה. ההבדל העיקרי נערך בהסכמתו של פיקוד העורף, והצבא בכלל, לאפשר לחקלאים, וליתר העובדים ליד הגבול, להמשיך במלאכתם, ללא כל הגבלות. וזאת, בשונה ממבצע 'עופרת יצוקה', אז נאסר על החקלאים להתקרב לגבול. הוראתו של בר"ץ העדה החרדית היא, שהקריטריון המחייב את המשגיחים נערץ בהוראות הנ"ל, וכיון שהפעם הצבא אינו אוסר כלל את ההתקרבות לגדר, הרי גם המשגיחים עשו זאת, והמשיכו במלאכתם כרגיל.

כהערת-אגב נדגיש, שגם אנחנו, בסיורונו השבוע ליד הגבול, נתקלנו בחקלאים רבים ששהו בשדות, אם כי הם עצמם אמרו לנו שבשעות אחר-צ המאוחרות הם מקפידים לעזוב את

השגחה ליד הגבול [ציילומים משה מיכאל צורן]

המשגיחים היו נאלצים לפסול טונות של סחורה, בשל הטעויות הנ"ל שנעשו בגלל החופזה של עובדי המפעל. אתה מבין מה קורה כאן? — שואל הרב מונטג, רטורית; הם, העובדים וההנהלה שמעליהם, מותר להם להיות קצת בפניו-הדעת, אבל אנחנו, המפקחים על נושא הכשרות, אסור לנו לשכוח בכל רגע נתון את החובה המוטלת עלינו: ומדובר במשימה קשה ביותר, שכן גם אנחנו בני אדם... וכשהטילים חולפים מעל ראשנו, ולפעמים מדובר בירי של עשרות טילים ופצמ"רים בשעה, גם אנחנו לא נמצאים בדיוק ביישוב-הדעת הכי-גדול!

קיימת בעיה נוספת, המתבטאת במחסור בכוח אדם, לא של המשגיחים, שכאמור מתייצבים כולם לעבודתם. ברם, יש סוג של עבודות שהבר"ץ מחייב שיעשו אותן רק יהודים שומרי מצוות, וכימים אלה, כשיש רכבות עובדים מגויסים בצו 8, ועומדים הכן בשערי עזה, יש עובדים רבים אחרים שלא הגיעו בגלל חרדות, צריך להשגיח בשבע עיניים שהעבודות הללו לא תבוצענה על ידי אלה שאינם שומרי מצוות. זה מחייב אותנו להימצא הרבה יותר זמן בשטח המפעלים, ואף להתרוצץ ממפעל למפעל, בשטחים פתוחים, כמעט ללא הפסקה, אומרים המשגיחים.

גם במשך כל ימות השנה, בתקופות השיגרה, המשימות הללו אינן קלות; על אחת כמה וכמה בימים שאנחנו מצויים בהם. ולחשוב שכל המשגיחים אכן מגיעים לעבודתם ממש מדי יום ביומו, בלי שום 'קונצ'ים', ואף אחד אינו משתמט בתואנות כאלו ואחרות, היא-היא השליחות שאנחנו מבצעים כאן במשך כל השנים, אומר הרב מונטג.

גם המשגיחים שמשפחותיהם עזבו את הבית, ונסעו לאזורים אחרים, הנחשבים ל'מוגנים' יותר, ממשכים להגיע לעבודתם דבר יום ביומו. המפקח הראשי של הבר"ץ מצוין, שגם אם באיזור המרכז וירושלים מרגישים את המלחמה רק בימים אלה, עם הישמע האזעקות, 'אבל אנחנו חשים זאת כל השנה, בטפסופי הירי, שגם הם מסוכנים לא פחות בהיותן בדרכים, ואינך יודע לעולם מהיכן זה יפול עליך'.

בכפוף לתנאי השטח

העבודה במפעל ובשטחים בנויים, נחשבת כטוחה יחסית, לעומת השהות הממושכת בשטח הפתוח, בשדות ובמטעים. כאן כבר מדובר כמצב בלתי-נסבל לחלוטין, שהרי גם המשגיח מגיע אל חלקת-הקרקע ברכבו, ונכנס לעומק השטח, בהישמע האזעקה אין לו כל אלטרנטיבה להגן על עצמו. רק לשכב על הארץ, להניח את הידיים מאחורי הראש, ולהתפלל אל השי"ת שהכל יעבור בשלום.

כיון שעבודת ההשגחה מוכפפת לתנאי השטח, ולמועדיו, הרי שלא פעם ולא פעמיים קרה — גם בשבוע האחרון — שהמשגיחים נאלצו לנסוע ליישובים המרוחקים ביותר, הסמוכים לגדר המערכת, בשעות הלילה. זה קרה למשל במוצאי השבת האחרונה, כאשר בחלקת-עגבניות גדולה